

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. syyskuuta 2022
(OR. en)

12666/22

Toimielinten välinen asia:
2010/0095(COD)

MI 677
COMPET 725
DIGIT 169
TELECOM 379
BETREG 10

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	23. syyskuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 481 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SISÄMARKKINOIDEN AVOIMUUTTA KOSKEVAN DIREKTIIVIN TOIMINNASTA VUOSINA 2016–2020

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 481 final.

Liite: COM(2022) 481 final

Bryssel 23.9.2022
COM(2022) 481 final

**KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE**

**SISÄMARKKINOIDEN AVOIMUUTTA KOSKEVAN DIREKTIIVIN
TOIMINNASTA VUOSINA 2016–2020**

{SWD(2022) 297 final}

Sisällysluettelo

JOHDANTO.....	3
1. Kehitys vuosina 2016–2020.....	4
1.1. Ilmoitusmenettelyn parannukset	4
1.2. Ilmoitusmenettelyn käyttö paremman sääntelyn ja vastavuoroisen tunnustamisen yhteydessä.....	5
2. Ilmoitusmenettelyn soveltaminen	5
2.1 Vaikuttavuus: yleiskatsaus	5
2.2 Kiireellisen menettelyn käyttö	12
2.3 Verotus- tai rahoitustoimenpiteiden ilmoittaminen.....	13
2.4 Komission kannanottojen johdosta toteutetut toimet	13
2.5 Ilmoitusmenettelyn johdosta toteutetut toimet.....	14
2.6 Jäsennelty tietojenvaihto jäsenvaltioiden, ETA-/EFTA-maiden, Sveitsin ja Turkin kanssa	14
2.7 Avoimuus	15
3. Päätelmät	16

TIIVISTELMÄ

Tämä kertomus on laadittu ja toimitettu direktiivin (EU) 2015/1535¹, jäljempänä 'sisämarkkinoiden avoimuutta koskeva direktiivi', 8 artiklan mukaisesti. Siinä tarkastellaan yhden sisämarkkinoiden kulmakiven – sisämarkkinoiden avoimuutta koskevassa direktiivissä säädetyn ilmoitusmenettelyn – soveltamisesta saatuja tuloksia vuosina 2016–2020. Kertomuksessa korostetaan paitsi ilmoitusmenettelyn tärkeää asemaa sisämarkkinoiden toiminnan sekä paremman sääntelyn suuntaviivojen ja välineistön² kannalta, myös sen keskeistä roolia covid-19-pandemian aikana.

Menettely, jossa jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle kansallisista teknisistä määräyksistään ennen niiden hyväksymistä, on edelleen ollut tehokas keino puuttua kaupan esteiden syntymiseen, kun tavoitteena on niiden ehkäiseminen. Se on myös edelleen ollut hyvä väylä varmistaa komission ja jäsenvaltioiden välinen sekä jäsenvaltioiden keskinäinen yhteistyö. Tämä on erityisen tärkeää kriittisissä ja ennakoimattomissa olosuhteissa, kuten covid-19-pandemian aikana. Lisäksi tekniset määräykset ilmoitetaan komissiolle ja ilmoitettujen toimenpiteiden lopullinen teksti käännetään 23:lle EU:n viralliselle kielelle³.

Lisäksi sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin täytäntöönpano edellyttää, että komissio seuraa ja valvoo kaikkia ilmoituksia, jotka herättävät huolta niiden yhteensopivuudesta EU:n lainsäädännön kanssa. Tässä yhteydessä komissio kiinnittää erityistä huomiota toimenpiteisiin, joilla on suurin vaikutus sisämarkkinoihin⁴.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015, teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (EUVL L 241, 17.9.2015, s. 1).

² *Lainsäädännön yksinkertaistamista ja parantamista koskeva toimintasuunnitelma*, KOM(2002)278. Ks. myös *Parempaa sääntelyä kasvun ja työllisyyden edistämiseksi Euroopan unionissa*, KOM(2005) 97; *Yhteisön Lissabon-ohjelman toteuttaminen: strategia sääntely-ympäristön yksinkertaistamiseksi*, KOM(2005) 535; *Strateginen katsaus: sääntelyn parantaminen Euroopan unionissa*, KOM(2006) 689; *Toinen strateginen katsaus: sääntelyn parantaminen Euroopan unionissa*, KOM(2008) 32; *Kolmas strateginen katsaus: sääntelyn parantaminen Euroopan unionissa*, KOM(2009) 15; *Järkevä sääntely Euroopan unionissa*, KOM(2010) 543 ja *Parempi sääntely: paremmilla tuloksilla saadaan aikaan vahvempi unioni*, COM(2016) 615.

³ Iirinkielisiä käännöksiä ei ole saatavilla.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0094&from=EN>

JOHDANTO

Sisämarkkinat toimivat ”moottorina rakennettaessa EU:lle vahvempaa ja tasapuolisempaa taloutta”, minkä vuoksi ne kuuluvat keskeisesti komission kuuteen painopisteeseen kaudella 2019–2024⁵. Sisämarkkinat ovat lisänneet vaurautta ja mahdollisuuksia Euroopassa, sekä kansalaisten että yritysten hyväksi. Hyvin toimivat sisämarkkinat edistävät kilpailua ja kauppaa, parantavat tehokkuutta ja laatua sekä auttavat alentamaan yritysten ja kuluttajien maksamia hintoja⁶.

Osana komission maaliskuussa 2020 julkaisemaa uutta teollisuusstrategiapakettia⁷ annettiin tiedonanto sisämarkkinoiden esteistä⁸ ja hyväksyttiin sisämarkkinoiden täytäntöönpanon valvontaa koskeva toimintasuunnitelma⁹, joiden tarkoituksena on parantaa kilpailukykyä entisestään ja helpottaa kaikenkokoisten yritysten liittymistä osaksi EU:n ja maailmanlaajuisia arvoketjuja. Komission sisämarkkinoiden täytäntöönpanon valvontaa koskevan toimintasuunnitelman kohdassa ”toimi 10” viitataan sisämarkkinoiden avoimuutta koskevaan direktiiviin. Tässä yhteydessä ”komission täytäntöönpanon valvontatoimia koskevan strategisemman lähestymistavan mukaisesti sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin tuleva täytäntöönpano perustuu neljään toimintalinjaan:

- (i) jäsenvaltiot ilmoittavat kaikki tavaroita ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevat teknisten määräysten luonnokset;
- (ii) komissio seuraa kaikkia ilmoituksia, jotka herättävät huolta niiden yhteensopivuudesta EU:n lainsäädännön kanssa;
- (iii) seurantatoimia järjestäessään komissio kiinnittää erityistä huomiota toimenpiteisiin, joilla on suurin vaikutus sisämarkkinoihin;
- (iv) komissio seuraa sellaisen lainsäädännön täytäntöönpanoa, johon se on reagoinut direktiivin mukaisesti ja joka ilman asianmukaisia mukautuksia voisi johtaa rikkomusmenettelyihin”.

Komission selkeitä painopisteitä ovat sellaisiin tapauksiin liittyvä ennaltaehkäisy ja täytäntöönpanon valvonta, joilla on suurin taloudellinen tai muunlainen vaikutus sisämarkkinoihin.

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin tavoitteena on ehkäistä uusien esteiden syntymistä sisämarkkinoilla keskittymällä avoimuuteen, vuoropuheluun, ennaltaehkäisyyn ja sääntelyn parantamiseen. Jäsenvaltiot voivat osallistua menettelyyn tasavertaisesti komission kanssa. Sidosryhmillä on mahdollisuus tutustua valmisteilla oleviin kansallisiin teknisiin määräyksiin ja ilmoitettuja toimenpiteitä koskeviin lopullisiin teksteihin, jotka on käännetty 23:lle EU:n viralliselle kielelle. Näin ollen talouden toimijat voivat ennakoida kaupan esteiden syntymistä ja välttää tarpeettomia ja kalliita hallinnollisia rasitteita, jotka vaikuttavat niiden liiketoimintaan.

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaisen kansallisia teknisiä määräyksiä koskevan ilmoitusmenettelyn avulla komissio ja jäsenvaltiot voivat tarkastella missä tahansa jäsenvaltiossa suunnitteilla olevia teknisiä määräyksiä ennen niiden hyväksymistä. Määräykset koskevat tuotteita (teollisuus-, maatalous- ja kalastustuotteet) ja tietoyhteiskunnan palveluja (ks. tämän kertomuksen liitteenä olevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan liite 1). Menettelyä sovelletaan yksinkertaistettuna niihin Euroopan vapaakauppaliiton

⁵ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/internal-market_fi

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/fs_20_427

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_20_416

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM%3A2020%3A0093%3AFIN>

⁹ Ks. alaviite 4.

(EFTA) jäsenvaltioihin, jotka ovat Euroopan talousalueesta tehdyn ETA-sopimuksen sopimuspuolia, sekä Sveitsiin ja Turkkiin (ks. liite 4).

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevalla direktiivillä on tärkeä rooli myös jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kanssa pidettävissä vuoropuheluissa, joissa käsitellään maakohtaisia tietoja¹⁰. Tällaiset vuoropuhelut ovat osa sisämarkkinastrategian pyrkimyksiä varmistaa sääntöjen noudattamisen ja älykkään täytäntöönpanon kulttuuri¹¹. Komissio katsoo, että vuoropuhelujen avulla voidaan parantaa sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin täytäntöönpanoa. Tässä yhteydessä komissio voi direktiivin mukaisen vuoropuhelun ja muiden indikaattoreiden avulla määrittää ongelmallisia aloja ja rakenteellisia ongelmia jäsenvaltioissa entistä tehokkaammin.

Tämä kertomus on laadittu ja toimitettu sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaisesti, ja siinä esitetään lyhyt katsaus direktiivin toimintaan vuosina 2016–2020 sekä laadullisesta että määrällisestä näkökulmasta.

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaisella ilmoitusmenettelyllä oli ratkaiseva merkitys covid-19-pandemian hallinnassa vuonna 2020, ja sillä edistettiin koordinoitua lähestymistapaa terveyskriisiin koko EU:ssa. Viruksen leviäminen aiheutti häiriöitä maailmanlaajuisiin toimitusketjuihin. Pandemian aikana sisämarkkinoiden eheys ja laajemmin tuotanto- ja jakeluketjut, joilla varmistetaan tarpeelliset toimitukset terveydenhuoltojärjestelmille, vaarantuivat. Direktiivi tarjosi puitteet, joiden avulla jäsenvaltiot pystyivät toimimaan koordinoitusti.

1. KEHITYS VUOSINA 2016–2020

Viisivuotiskaudella 2016–2020 saatiin 3 553 ilmoitusta (ks. liite 3.1). Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin puitteissa käyty vuoropuhelu osoitti jäsenvaltioiden korkean osallistumisasteen, sillä ne esittivät 243 yksityiskohtaista lausuntoa ja 475 huomautusta (ks. liite 3.6). Myös komissio reagoi ilmoitettuihin teknisiin määräyksiin aktiivisesti: se antoi 212 yksityiskohtaista lausuntoa ja 816 huomautusta (ks. liite 3.4). Komissio ja EU:n jäsenvaltiot reagoivat eniten maatalous-, kalastus-, elintarvike- ja rakennustuotteisiin liittyviin ilmoituksiin.

Kuten jäljempänä kuvataan, viiteajanjaksolla otettiin käyttöön uusia tietoteknisiä välineitä, joilla helpotettiin talouden toimijoiden osallistumista sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiiviin mukaiseen menettelyyn.

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö on tuonut esiin joitakin sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin tulkintaan liittyviä ongelmia. Näitä ovat muun muassa teknisten määräysten määritelmä, sellaisten uusilla aloilla tarjottavien uusien välityspalvelujen luokittelu, jotka liittyvät yhteistyötalouden malleihin, oikeus tutustua sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaiseen menettelyyn liittyviin asiakirjoihin sekä seuraamukset ilmoittamatta jättämisestä¹².

1.1. Ilmoitusmenettelyn parannukset

Yksi sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin tavoitteista on tiedottaa suunnitelluista teknisistä määräyksistä talouden toimijoille, myös pienille ja keskisuurille

¹⁰ Vuoropuhelut, joissa käsitellään maakohtaisia tietoja, koostuvat jäsenvaltioista tapaamisista kunkin EU:n jäsenvaltion ilmoitusmenettelyyn osallistuvien kansallisten viranomaisten ja kansallisten sidosryhmien kanssa.

¹¹ Ks. sisämarkkinastrategian kohta ”Ensure a culture of compliance and smart enforcement to help deliver a true Single Market”, http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

¹² Liitteessä 2 on lisätietoja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, joka koskee sisämarkkinoiden avoimuutta koskevaa direktiiviä vuosina 2016–2020.

yriyksille, ennakkoon ennen kuin jäsenvaltiot hyväksyvät ne. Näin talouden toimijat voivat saada äänensä kuuluviin ja saattaa toimintansa hyvissä ajoin yhdenmukaiseksi tulevien teknisten määräysten kanssa¹³. Sidosryhmien ilmoituksista esittämien kommenttien suuri määrä osoittaa, että tätä valvontaoikeutta käytetään laajasti. Se auttaa myös komissiota ja kansallisia viranomaisia havaitsemaan kaupan esteitä.

Komissio pyrkii jatkuvasti uusiin keinoihin avoimuuteen ja tehokkuuteen, joten se kehitti vuonna 2015 uuden toiminnon TRIS-verkkosivustolle (Technical Regulation Information System)¹⁴. Uusi toiminto otettiin käyttöön vuonna 2016, ja sen avulla kuka tahansa voi esittää TRIS-verkkosivustolla kommentteja mistä tahansa ilmoituksesta sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin 6 artiklassa säädetyn odotusajan kuluessa. Vuosien 2016–2020 aikana komissio sai toiminnon kautta 1 618 kommenttia (144 vuonna 2016, 421 vuonna 2017, 175 vuonna 2018, 281 vuonna 2019 and 597 vuonna 2020).

1.2. Ilmoitusmenettelyn käyttö paremman sääntelyn ja vastavuoroisen tunnustamisen yhteydessä

Komissio korosti tiedonannossaan *Parempaa sääntelyä kasvun ja työllisyyden edistämiseksi Euroopan unionissa*¹⁵, että sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaisella ennaltaehkäisevällä valvontamenettelyllä parannetaan tuotteita ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevien kansallisten säädösten laatua. Komission ja jäsenvaltioiden ilmoitusmenettelyn yhteydessä tekemän yhteistyön tavoitteena on varmistaa, että taloudellisiin toimijoihin sovellettavasta sääntelykehyksestä tulee selkeämpi.

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevalla direktiivillä parannetaan myös vastavuoroista tunnustamista. Vastavuoroisen tunnustamisen periaate perustuu SEUT-sopimuksen 34–36 artiklaa koskevaan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, ja sillä varmistetaan niiden tavaroiden pääsy markkinoille, jotka eivät kuulu tai kuuluvat vain osittain EU:n yhdenmukaistamislainsäädännön soveltamisalaan. Sillä taataan, että kaikkia yhdessä jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettäviä tavaroita voidaan periaatteessa myydä myös toisessa jäsenvaltiossa. Kansallisten määräysten arviointi ennen niiden hyväksymistä auttaa vähentämään sitä riskiä, että säännöt aiheuttavat perusteettomia kaupan sääntelyesteitä erityisesti vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen taustaa vasten tarkasteltuna. Tämä johtuu siitä, että komissio voi i) oikaista sisämarkkinalausekkeiden tekstiä ehdotuksissa, jotka jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaisen menettelyn mukaisesti; ja ii) suosittaa, että jäsenvaltiot sisällyttävät sisämarkkinalausekkeen ilmoitettuihin kansallisia toimenpiteitä koskeviin ehdotuksiin, jos se puuttuu ilmoitetuista ehdotuksista.

2. ILMOITUSMENETTELYN SOVELTAMINEN

2.1 Vaikuttavuus: yleiskatsaus

► Ilmoitusten määrä ja alat

Vuosina 2016–2020 komissio sai 3 553 ilmoitusta (700 vuonna 2016, 676 vuonna 2017, 666 vuonna 2018, 657 vuonna 2019 ja 854 vuonna 2020)¹⁶.

¹³ Ks. sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin johdanto-osan 7 kappale.

¹⁴ <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/fi/>

¹⁵ Ks. alaviite 2.

¹⁶ Ks. liite 3.1. Nämä luvut eivät kata ETA-sopimuksen allekirjoittaneiden EFTA-maiden (Norja, Liechtenstein ja Islanti) eivätkä Turkin tai Sveitsin ilmoituksia. Komissio sai näiltä mailta raportointijaksolla 232 ilmoitusta (ETA-/EFTA-mailta 124, Turkilta 74 ja Sveitsiltä 34). Lisätietoja näistä ilmoituksista on liitteessä 4.

Jäsenvaltioiden välillä on pantu merkeille huomattavia eroja ilmoitusten määrässä, sillä osa jäsenvaltioista tekee vuosittain keskimäärin yli 50 ilmoitusta ja osa alle 10 (ks. liite 3.2). Vaikka tätä kuilua voivat osittain selittää eri valtioiden organisaatorakenteen erot (esim. mahdolliset alueelliset/paikalliset sääntelyviranomaiset), tiedon puute tai runsaampi/vähäisempi sääntelytoiminta, laajat eroavaisuudet herättävät epäilyksiä siitä, onko ilmoittamisvelvollisuuksia noudatettu kaikilta osin. Tarkasteltu osoitti, että vuosina 2017, 2018 ja 2019 vain hyvin harva jäsenvaltio ilmoitti ehdotuksia teknisistä määräyksistä tai teki uusia niitä koskevia ilmoituksia. Suurimmassa osassa jäsenvaltioita ilmoittamatta jätettyjä ehdotuksia oli kuitenkin suhteellisen vähän eli 10 tai vähemmän vuotta kohti.

Jäsenvaltion koon ja ilmoitusten määrän välillä voidaan havaita korrelaatio (ks. liitteessä 3.2 oleva taulukko 1), sillä suurimmat jäsenvaltiot tekevät yleisesti ottaen keskisuuria ja pieniä maita enemmän ilmoituksia. Tämä voi osittain johtua siitä, että niissä on enemmän alueellisia ja paikallisia viranomaisia, joilla on velvollisuus ilmoittaa teknisiä määräyksiä koskevista ehdotuksistaan. Näin ei kuitenkaan aina ole: esimerkiksi jotkin keskikokoiset jäsenvaltiot tekivät eräitä suurempia jäsenvaltioita enemmän ilmoituksia, ja sellaiset suuremmat jäsenvaltiot, joilla on keskitetty rakenne, tekivät enemmän ilmoituksia kuin jäsenvaltiot, joilla on hajautettu rakenne.

Kuten edelliselläkin raportointijaksolla, eniten ilmoituksia tehtiin vuosina 2016–2020 rakennusalaalla, ja seuraavina tulivat maataloustuotteita, kalastus- ja vesiviljelyalan tuotteita ja muita elintarvikkeita koskevat ilmoitukset.

Useat ilmoitukset liittyivät myös **tietoyhteiskunnan palveluihin, ympäristö- ja kemianaloihin** (pääasiassa pakkauksiin ja pakkausjätteisiin, muovituotteisiin, lannoitteisiin, glyfosaattia tai neonikotinoideja sisältäviin kasvinsuojeluaineisiin, päästönormeihin ja mikromuoveja sisältäviin kosmetiikkatuotteisiin) sekä **liikenteeseen** (esim. sähköajoneuvoihin, henkilöajoneuvojen ja taksien erityisvarusteisiin, moottorikelkkoihin, sähköpotkulautoihin, laivoihin ja huviveneisiin sekä miehittämättömiin ilma-aluksiin) (ks. liite 3.3.).

► **Komission kannanotoissaan tarkastelemat kysymykset**

Kun kyse oli **muista kuin yhdenmukaistetuista aloista** eli niistä, joihin liittyvissä kansallisissa toimenpiteissä on johdetun oikeuden puuttuessa noudatettava SEUT-sopimuksen 34–36 artiklaa (tavaroiden vapaa liikkuvuus) sekä 49 ja 56 artiklaa (sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisen vapaus), komissio halusi kiinnittää jäsenvaltioiden huomion mahdollisiin perusteettomiin kaupan esteisiin sen jälkeen, kun se oli arvioinut toimenpiteen tarpeellisuuden ja oikeasuhteisuuden Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti.

Kun kansalliset toimenpiteet liittyivät kokonaan tai osittain **yhdenmukaistettuihin aloihin**, komissio halusi varmistaa, että kansalliset toimenpiteet olivat EU:n johdetun oikeuden mukaisia.

- Vuosina 2016–2020 jäsenvaltiot ilmoittivat 765 ehdotusta teknisiksi määräyksiksi, jotka koskivat **rakennusala**a (131 vuonna 2016, 181 vuonna 2017, 139 vuonna 2018, 158 vuonna 2019 ja 156 vuonna 2020¹⁷). Nämä ehdotukset koskivat kaikenlaisia rakennustuotteita, kuten silta- ja betonitierakenteita, harjakattoisten rakennusten katteita, palontorjunta- ja pelastuslaitteita, lämmöneristystä, synteettisiä täyteaineita, betonirakenteita, sähköasennuksia betonirakenteiden päällä ja betonirakenteissa sekä juomaveden kanssa kosketuksiin joutuvia metallimateriaaleja.

¹⁷ Ks. liite 3.3.

Komissio tarkasteli erityisesti sellaisia ehdotuksia teknisiksi määräyksiksi, joissa asetetaan rakennustuotteille lisävaatimuksia tai otetaan käyttöön niitä koskevia lisätestejä ja jotka haittaavat CE-merkinnällä varustettujen tuotteiden vapaata liikkuvuutta. Ilmoitettuja ehdotuksia tarkasteltiin pääasiassa rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 305/2011¹⁸ nojalla.

Komissio tarkasteli myös lainsäädäntöehdotusta, jolla kielletään fossiilista öljyä ja maakaasua polttavat uunit uusissa rakennuksissa, paitsi silloin, kun öljy- ja kaasuuunit käyttävät vain uusiutuvaa energiaa. Ilmoitettua ehdotusta tarkasteltiin kaasulaitteista annetun direktiivin 2009/142/EY¹⁹ ja uusien nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita käyttävien kuumavesikattiloiden hyötysuhdevaatimuksista annetun direktiivin 92/42/ETY²⁰ nojalla.

Rakennusten energiatehokkuuteen liittyviä teknisiä määräyksiä arvioitiin energiatehokkuutta koskevan direktiivin 2012/27/EU²¹, rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU²² ja energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista annetun direktiivin 2009/125/EY²³ nojalla.

Komissio tarkasteli myös lainsäädäntöluonnosta, joka liittyi moottoriteiden viestintälaitteiden vaatimuksiin. Ilmoitettua ehdotusta tarkasteltiin direktiivien 1999/5/EY²⁴, 2006/95/EY²⁵ ja 2004/108/EY²⁶ nojalla.

- **Maataloustuotteiden, kalastus- ja vesiviljelyalan tuotteiden ja muiden elintarvikkeiden** osalta jäsenvaltiot ilmoittivat 693 ehdotusta teknisiksi määräyksiksi vuosina 2016–2020 (145 vuonna 2016, 106 vuonna 2017, 146 vuonna 2018, 161 vuonna 2019 ja 135 vuonna 2020²⁷). Ehdotukset koskivat muun muassa elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja, energiajuomia, elintarvikkeiden transrasvoja, viinejä ja väkeviä alkoholijuomia, elintarvikkeiden laatumerkintöjä, eläinten hyvinvointia ja turkistuotteiden kaupan pitämistä.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 5).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/142/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, kaasumaisia polttoaineita käyttävistä laitteista (EUVL L 330, 16.12.2009, s. 10).

²⁰ Neuvoston direktiivi 92/42/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, uusien nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita käyttävien kuumavesikattiloiden hyötysuhdevaatimuksista (EYVL L 167, 22.6.1992, s. 17).

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10).

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/5/EY, annettu 9 päivänä maaliskuuta 1999, radio- ja telepäätelaitteista ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroisesta tunnustamisesta (EYVL L 91, 7.4.1999, s. 10).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/95/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, tietyllä jännitealueella toimivia sähkölaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EUVL L 374, 27.12.2006, s. 10).

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/108/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä ja direktiivin 89/336/ETY kumoamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 24).

²⁷ Ks. liite 3.3.

Eräät jäsenvaltiot ilmoittivat määräyksiä koskevia ehdotuksia sellaisten merkintöjen käyttöön otosta, joilla tuotteen laatu liitetään sen alkuperään. Näitä ilmoituksia tarkasteltiin tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien SEUT-sopimuksen määräysten sekä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 1151/2012²⁸ nojalla.

Komissio tarkasteli raportointijakson aikana useita elintarvikehygieniää koskevia ilmoituksia ja antoi yksityiskohtaisia lausuntoja ja huomautuksia niiden yhteensopivuudesta elintarvikehygieniasta annetun asetuksen (EY) N:o 852/2004²⁹, eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 853/2004³⁰ ja ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden virallisen valvonnan järjestämistä koskevista erityissäännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 854/2004³¹ kanssa.

Muut ilmoitukset koskivat elintarvikkeiden merkintöjä. Komissio arvioi, olivatko ne elintarviketietojen antamista kuluttajille koskevan asetuksen (EU) N:o 1169/2011³² ja erityisesti ravintoarvoilmoitusta koskevien säännösten tai muiden kuluttajille tiedottamiseen liittyvien alakohtaisten säännösten mukaisia³³.

- **Tietoyhteiskunnan palvelujen alalla** jäsenvaltiot ilmoittivat 255 toimenpiteestä (58 vuonna 2016, 43 vuonna 2017, 34 vuonna 2018, 57 vuonna 2019 ja 63 vuonna 2020³⁴). Valtaosa ilmoituksista koski lainsäädäntöehdotuksia, joilla vaikutetaan sähköiseen kaupankäyntiin, sosiaaliseen mediaan ja verkkoalustatoimijoihin, verkon neutraaliuteen ja tiedotusvälineiden moniarvoisuuteen, vauvutisiin ja verkossa esiintyvään vihapuheeseen, sekä muita

²⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1151/2012, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 1).

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, elintarvikehygieniasta (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55).

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 854/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläinperäisten tuotteiden virallisen valvonnan järjestämistä koskevista erityissäännöistä (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 206). Asetus (EY) N:o 854/2004 kumottiin virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvisuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta 15 päivänä maaliskuuta 2017 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/625 (virallista valvontaa koskeva asetus) (EUVL L 95, 7.4.2017, s. 1).

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18).

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1379/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1184/2006 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 1).

³⁴ Ks. liite 3.3.

direktiivin 2000/31/EY (”direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä”)³⁵ soveltamisalaan kuuluvia tietoyhteiskunnan palveluihin liittyviä sääntöjä ja audiovisuaalisiin mediapalveluihin liittyviä sääntöjä, jotka kuuluvat direktiivin (EU) 2018/1808 (tarkistettu audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi)³⁶ soveltamisalaan.

Komissio reagoi myös ilmoitettuihin ehdotuksiin toimenpiteistä, jotka liittyvät tietoyhteiskunnan palveluja koskeviin sääntöihin ja joissa keskitytään asetuksen (EU) 910/2014 (eIDAS-asetus)³⁷ soveltamisalaan kuuluviin sähköiseen tunnistamiseen ja luottamuspalveluihin sekä asetuksella (EU) 2018/1807³⁸ säänneltävään muiden kuin henkilötietojen vapaaseen liikkuvuuteen. Ilmoituksia tehtiin myös digitaalisesta tietosuojasta, kyberturvallisuudesta, tietojen säilyttämisestä, sähköisestä laskutuksesta, tekijänoikeuksista, televiestinnästä ja sähköisestä viestinnästä (mukaan lukien 5G), turvallisemmasta internetistä lapsille, e-kirjoista ja sähköisistä rahapeleistä. Useissa tapauksissa ilmoitukset liittyivät – joko nimenomaisesti tai niitä täydentäen – palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen ja sijoittautumisvapauteen (SEUT-sopimuksen 49 ja 56 artikla sekä palveludirektiivi³⁹), direktiivin 2011/83/EU⁴⁰ mukaisiin kuluttajan oikeuksiin, yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679⁴¹ mukaiseen henkilötietojen suojaan sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuihin sananvapauteen ja elinkeinovapauteen.

- **Kemikaalien** alalla komissio sai 167 ilmoitusta (32 vuonna 2016, 32 vuonna 2017, 28 vuonna 2018, 27 vuonna 2019 ja 48 vuonna 2020⁴²), jotka koskivat esimerkiksi biosidivalmisteita, kasvinsuojeluaineita sekä kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) annetun asetuksen (EY) N:o 1907/2006⁴³ soveltamisalaan kuuluvia tuotteita. Näitä ilmoituksia tarkasteltiin

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (”direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä”) (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1808, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) muuttamisesta vaihtuvien markkinarealiteettien vuoksi (EUVL L 303, 28.11.2018, s. 69).

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1807, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, muiden kuin henkilötietojen vapaan liikkuvuuden kehiksestä Euroopan unionissa (EUVL L 303, 28.11.2018, s. 59).

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁴² Ks. liite 3.3.

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

pääasiassa biosidivalmisteista annetun asetuksen⁴⁴, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1107/2009⁴⁵ sekä REACH-asetuksen nojalla.

- **Ympäristöalalla** tehtiin 206 toimenpiteitä koskevaa ehdotusta, joita komissio tarkasteli (55 vuonna 2016, 39 vuonna 2017, 28 vuonna 2018, 33 vuonna 2019 ja 51 vuonna 2020⁴⁶). Joissakin ilmoitetuissa ehdotuksissa pakkausjätteistä ja kertakäyttöisistä muovituotteista esiintyi yhteensopivuusongelmia pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY⁴⁷ kanssa (esimerkiksi kevyiden muovisten kantokassien kieltämistä koskevien vaatimusten osalta) ja tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annetun direktiivin (EU) 2019/904⁴⁸ kanssa (esimerkiksi ”muovin” määritelmien osalta).

Ilmoitusmenettelyn ansiosta komissio on voinut puuttua myös aloihin, joilla on suunnitteilla tai käynnissä EU:n tason yhdenmukaistamistoimia, ja näin on estetty jäsenvaltioita ottamasta käyttöön toisistaan eroavia kansallisia toimenpiteitä. Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohdan nojalla komissio pyysi ilmoittavia jäsenvaltioita lykkäämään teknistä määräystä koskevan ehdotuksen hyväksymistä 12 kuukaudella ilmoituspäivästä alkaen, kun ehdotus koski kasvi-, eläin- ja vesiviljelytuotteiden ja elintarvikkeiden luonnonmukaista tuotantoa (ilmoitus 2018/190/BG), kaninlihan luonnonmukaista tuotantoa (ilmoitus 2018/219/E), broileriviiriäisten luonnonmukaista tuotantoa (ilmoitus 2018/666/F) ja kertakäyttöisiä muovituotteita (ilmoitukset 2018/665/B ja 2019/9/UK).

► Esimerkkejä sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin myönteisistä vaikutuksista

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin vaikuttavuus tuli todistetuksi raportointijaksolla useaan kertaan, kun kansalliset viranomaiset laativat ilmoitetut ehdotukset uudelleen komission suositusten mukaisesti tai peruuttivat ne. Esimerkiksi eräs ilmoitus koski asetusluonnosta, jonka mukaan Italiassa asuvien ja alle 4-vuotiaita lapsia mukanaan kuljettavien autoilijoiden olisi käytettävä erityisiä auton istuimeen liitettäviä hälyttäviä muistutuslaitteita, joiden tarkoituksena on estää alaikäisten jääminen yksin ajoneuvoon. Komissio huomautti yksityiskohtaisessa lausunnossaan, että useat ilmoitetun ehdotuksen vaatimukset olivat ristiriidassa EU:n yhdenmukaistamissääntöjen ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden kanssa (SEUT-sopimuksen 34–36 artikla). Tämä johtui siitä, että seuraavista seikoista ei ollut näyttöä: i) muissa jäsenvaltioissa laillisesti valmistettujen auton istuimeen liitettävien hälyttävien muistutuslaitteiden ennakko hyväksyntämenettelyä koskevan vaatimuksen oikeasuhteisuus; ja ii) velvoite varustaa kyseiset laitteet automaattisella viestintäjärjestelmällä, jolla lähetetään viestejä tai soitetaan langattomien matkaviestintäverkkojen kautta vähintään kolmeen eri puhelinnumeroon. Komissio korosti, että ennakko hyväksyntämenettely, jonka mukaan akkreditoitujen elinten on toimitettava tunnustamishakemus Italian moottoriajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavalle pääosastolle,

⁴⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 528/2012, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä (EUVL L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta (EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1).

⁴⁶ Ks. liite 3.3.

⁴⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY, annettu 20 päivänä joulukuuta 1994, pakkauksista ja pakkausjätteistä (EYVL L 365, 31.12.1994, s. 10).

⁴⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/904, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä (EUVL L 155, 12.6.2019, s. 1).

voisi olla ristiriidassa vapautta tarjota palveluja unionissa koskevan periaatteen kanssa (SEUT 56 artikla). Italian viranomaiset muotoilivat ehdotetun asetuksen uudelleen komission huomautusten mukaisesti varmistaen samalla, että ilmoitetulla toimenpide-ehdotuksella voidaan saavuttaa lasten turvallisuutta koskeva tavoite.

Vastaavasti vuosina 2016, 2017 ja 2018 komissio sai useita ilmoituksia, jotka koskivat miehittämättömien ilma-alusten ominaisuuksia ja erityisvarusteita. Kannanotoissaan komissio muistutti jäsenvaltioita meneillään olevasta EU:n tason yhdenmukaistamisprosessista ja kehotti niitä tekemään yhteistyötä, jotta voitaisiin luoda miehittämättömiin ilma-aluksiin sovellettava EU:n sääntelykehys. Sääntelykehyksellä varmistettaisiin, että tällaisia miehittämättömiä ilma-aluksia olisi turvallista käyttää, ja mahdollistettaisiin niihin liittyvien riskien hallinta turvallisuuden sekä yksityisyyden ja henkilötietojen suojan osalta. Asianomaiset jäsenvaltiot noudattivat komission suosituksia, sellaisina kuin ne esitettiin huomautuksissa ja yksityiskohtaisissa lausunnoissa, tai peruuttivat ilmoitetut ehdotukset⁴⁹.

Covid-19-pandemian puhjettua vuonna 2020 jotkin jäsenvaltiot toteuttivat tai valmistelivat kansallisia toimenpiteitä, jotka vaikuttivat henkilönsuojainten, kuten suojalasien, kasvusuojusten, käsineiden, suojahaalarien ja leikkaustakkien, sekä lääkkeiden vapaaseen liikkuvuuteen. Tällaisten toimenpiteiden vaarana oli, että välttämättömät hyödykkeet eivät tavoita niitä eniten tarvitsevia, erityisesti terveydenhuollon työntekijöitä, kentällä toimivia yksiköitä ja potilaita eri puolilla Eurooppaa. Ne aiheuttivat dominovaikutuksia: jäsenvaltiot toteuttivat toimenpiteitä lieventääkseen muiden jäsenvaltioiden toteuttamien toimenpiteiden vaikutuksia. Rajoitukset laajentuivat lyhyen ajan kuluessa koskemaan yhä useampia tuotteita, ensin henkilönsuojaimia ja sittemmin lääkkeitä. Tällaiset toimenpiteet aiheuttivat logistiikka- ja jakeluketjuihin häiriöitä, jotka kannustivat varastointiin toimitusketjussa. Viime kädessä tällaiset toimenpiteet johtivat sisärajojen palauttamiseen aikana, jolloin jäsenvaltioiden välistä solidaarisuutta tarvittiin eniten. Komissio kehotti jäsenvaltioita ilmoittamaan tällaisista toimenpiteistä sisämarkkinoiden avoimuutta koskevalla direktiivillä luodun mekanismin mukaisesti ja antoi niille ohjeita tämän toteuttamiseksi. Komissiolle ilmoitettujen toimenpiteiden arviointi asetettiin etusijalle, ja komissio tuki jäsenvaltioita niiden toimenpiteiden korjaamisessa, jotka olisivat voineet aiheuttaa välttämättömien tavaroiden vapaan liikkuvuuden esteitä sisämarkkinoilla⁵⁰. Covid-19-pandemiasta saadut kokemukset osoittivat sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin menettelyjen merkityksellisyys, mukaan lukien kiireellinen menettely (ks. 2.2 kohta), ja samalla saatiin hyödyllistä oppia, joka auttaa tulevaisuudessa torjumaan hätätilanteiden aiheuttamia sisämarkkinoihin kohdistuvia haittavaikutuksia. Silloin kun toimenpiteistä ilmoitettiin niiden hyväksymisen jälkeen, mikä tapahtui noin 150 covid-19-pandemiaan liittyvän ilmoituksen kohdalla vuonna 2020, direktiivin mukainen ilmoitusmekanismi merkitsi sitä, että tiedot ja vertaisarvioinnin hyödyt voitiin silti saada kriisin aikana TRIS-viestintäfoorumin ansiosta, jossa jäsenvaltiot voivat tutustua muiden jäsenvaltioiden hyväksymiin covid-toimenpiteisiin.

► **Yleisimmin poistetut kaupan esteet**

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin tarkoituksena on muun muassa auttaa tunnistamaan sellaiset alat, joilla on tavaroiden vapaata liikkuvuutta ja tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapautta koskevia toistuvia esteitä. Lisäksi sen tarkoituksena on auttaa havaitsemaan esteistä johtuvia yhdenmukaistamistarpeita, jotta varmistetaan sisämarkkinoiden sujuvampi toiminta⁵¹. Komissio tunnisti ilmoitetuissa toimenpide-

⁴⁹ Lisää esimerkkejä on liitteessä 3.9.

⁵⁰ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan investointipankille ja euroryhmälle ”*Koordinoidut taloudelliset toimet covid-19-epidemian vaikutusten lieventämiseksi*”, COM(2020) 112.

⁵¹ Ks. sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin johdanto-osan 15 kappale.

ehdotuksissa tarkastelujaksolla useita toistuvia esteitä. Näitä olivat muun muassa sisämarkkinalueeseen puuttuminen, harhaanjohtavat ja epäselvät säännökset, joita olisi voitu tulkita ja soveltaa markkinarajoituksina tai EU:n asetusten säännösten toistona, sekä pakollisiin standardeihin liittyvät ongelmat ja lisätästäusmenetelmät⁵².

► **Kannanotot**

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskeva direktiivi mahdollistaa muodollisen ja jäsenneilyn tietojenvaihdon jäsenvaltioiden ja komission välillä sekä jäsenvaltioiden kesken, kun ilmoitettuja ehdotuksia arvioidaan. Tietojenvaihto on ollut tiivistä, mistä on osoituksena komission ja jäsenvaltioiden ilmoituksiin lähettämien kannanottojen suuri määrä, ilmoittavien jäsenvaltioiden vastaukset sekä tästä seurannut viestienvaihto (ks. liitteet 3.4, 3.5, 3.6 ja 3.8). Tietojenvaihdon ansiosta jäsenvaltioilla on mahdollisuus varmistaa, missä määrin ilmoitetut ehdotukset ovat yhteensopivia EU:n lainsäädännön kanssa. Komissio tapasi jäsenvaltioita edustavia asiantuntijoita raportointijakson aikana säännöllisesti selventääkseen tarvittaessa ratkaisemattomia kysymyksiä ja pyysi jäsenvaltioilta lisätietoja ilmoitettujen teknisten määräysten soveltamisalan selventämiseksi.

Komissio antoi raportointijaksolla 212 yksityiskohtaista lausuntoa (60 vuonna 2016, 34 vuonna 2017, 40 vuonna 2018, 38 vuonna 2019 ja 40 vuonna 2020), mikä vastaa 5,9:ää prosenttia kaikista jäsenvaltioiden raportointijaksolla ilmoittamista ehdotuksista. Jäsenvaltiot puolestaan antoivat 243 yksityiskohtaista lausuntoa (78 vuonna 2016, 44 vuonna 2017, 38 vuonna 2018, 30 vuonna 2019 ja 53 vuonna 2020). Raportointijaksolla annetuista 1 291 huomautuksesta 816 oli komission esittämiä (154 vuonna 2016, 189 vuonna 2017, 184 vuonna 2018, 155 vuonna 2019 ja 134 vuonna 2020) ja 475 jäsenvaltioiden esittämiä (118 vuonna 2016, 74 vuonna 2017, 77 vuonna 2018, 64 vuonna 2019 ja 142 vuonna 2020) (ks. liitteet 3.4 ja 3.6). Kolmessa tapauksessa komissio kehotti jäsenvaltioita lykkäämään ilmoitettujen teknisten määräysten hyväksymistä vuodelle ilmoituksen vastaanotosta, koska ilmoitettujen ehdotusten alalla oli käynnissä EU:n yhdenmukaistamistoimia tai niistä oli ilmoitettu (ks. liite 3.5).

Tarkastelemalla kunkin jäsenvaltion ja komission raportointijaksolla esittämien kannanottojen (huomautukset, yksityiskohtaiset lausunnot ja komission päätökset lykätä ehdotuksen hyväksymistä) määrää aloittain voidaan saada lisätietoa siitä, miten jäsenvaltiot ovat osallistuneet ilmoitusten seurauksena käynnistyneeseen keskusteluun. Lisäksi saadaan tietoa sellaisten jäsenvaltioiden erityisistä kiinnostuksen kohteista, joiden kannanotot ovat keskittyneet tietyille aloille (ks. liitteessä 3.6 oleva taulukko 6). Aktiivisimpia jäsenvaltioita ovat muun muassa Italia, Espanja, Itävalta ja Puola. Kannanottojen tarkastelu jäsenvaltioittain ja aloittain osoittaa, että Itävalta, Espanja ja Italia ovat erityisen kiinnostuneita maatalous-, kalastus- ja elintarvikealasta. Useimmat komission kannanotot koskevat rakennus- ja maatalousalaa.

Koska jäsenvaltiot voivat tutustua kaikkiin ilmoituksiin ja vuoropuhelujen puitteissa vaihdettuihin viesteihin, ne voivat käyttää sisämarkkinoiden avoimuutta koskevaa direktiiviä hyödyntääkseen muiden jäsenvaltioiden ajatuksia. Niiden avulla voidaan ratkaista teknisiin määräyksiin liittyviä yleisiä ongelmia ja määrittää, milloin teknistä määräystä koskeva ehdotus voi rikkoa EU:n lainsäädäntöä.

2.2 Kiireellisen menettelyn käyttö

Jäsenvaltiot voivat pyytää komissiota arvioimaan niiden ehdotusta soveltaa sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin 6 artiklan 7 kohdassa säädettyä kiireellistä menettelyä, jos niiden täytyy kiireellisiin ja ennakoimattomiin tilanteisiin reagoimiseksi hyväksyä teknisiä

⁵² Liitteessä 3.11 on lisätietoja yleisimmistä poistetuista esteistä.

määräyksiä välittömästi eikä niillä ole aikaa odottaa, että komission ja jäsenvaltioiden ennakkokuulemiseen tarkoitettu kolmen kuukauden odotusaika on ohi. Jos komissio – tarkasteltuaan asianomaisen jäsenvaltion esittämiä perusteita – hyväksyy kiireellisen menettelyn, kolmen kuukauden odotusaikaa ei sovelleta ja toimenpide voidaan hyväksyä välittömästi⁵³. Komissio tarvitsee tyypillisesti useita työpäiviä ilmoituksen jälkeen voidakseen päättää, hyväksyykö se asianomaisen jäsenvaltion esittämät perusteet ja antaa sille luvan hyväksyä kyseiset tekniset määräykset välittömästi.

Yhteensä 3 553 ilmoituksesta 346 tapauksessa (51 vuonna 2016, 34 vuonna 2017, 35 vuonna 2018, 39 vuonna 2019 ja 187 vuonna 2020) jäsenvaltiot pyysivät, että ilmoitettuun ehdotukseen sovellettaisiin kiireellistä menettelyä⁵⁴. Kiireellisen menettelyn soveltamisesta kieltäydyttiin tapauksissa, joissa perustelut eivät olleet riittäviä tai perustuivat pelkästään taloudellisiin seikkoihin tai kansallisiin hallinnollisiin viipeisiin. Myös silloin kieltäydyttiin, jos ei pystytty osoittamaan, että kyseessä on ennakoimaton tilanne. Kiireellistä menettelyä pidettiin perusteltuna 283 tapauksessa (41 vuonna 2016, 28 vuonna 2017, 21 vuonna 2018, 29 vuonna 2019 ja 164 vuonna 2020). Nämä tapaukset koskivat lähinnä psykotrooppisia aineita, huumausaineiden valvontaa, terrorismin torjuntaa, ampuma-aseita, mehiläisten tartuntatauteja, biosidivalmisteita, terveydelle haitallisten tuotteiden kieltämistä, pyroteknisiä tuotteita, lääkkeitä (covid-19-potilaiden hoidossa välttämättömät lääkkeet ja aineet), henkilönsuojaimia, kasvosuojuksia, lääkinnällisiä laitteita ja in vitro -diagnostiikkaan tarkoitettuja lääkinnällisiä laitteita, desinfiointiaineita ja niiden tuotannossa tarvittavia alkoholeja (ks. liite 3.7).

2.3 Verotus- tai rahoitustoimenpiteiden ilmoittaminen

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava verotus- ja rahoitustoimenpiteistä eli teknisistä määräyksistä, jotka liittyvät tuotteiden tai palvelujen kulutukseen vaikuttaviin verotuksellisiin tai rahoituksellisiin toimenpiteisiin kannustamalla noudattamaan tällaisia teknisiä määräyksiä. Tällaisten toimenpiteiden erityispiirteenä on, että niihin ei sovelleta odotusaikaa (sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin 7 artiklan 4 kohta).

Vuosina 2016–2020 jäsenvaltiot ilmoittivat 149 ehdotusta toimenpiteiksi, jotka ne ilmoittivat verotus- tai rahoitustoimenpiteiksi (44 vuonna 2016, 48 vuonna 2017, 26 vuonna 2018, 31 vuonna 2019 ja 45 vuonna 2020)⁵⁵.

2.4 Komission kannanottojen johdosta toteutetut toimet

Sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin 6 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on annettava kertomus toimenpiteistä, jotka ne aikovat toteuttaa yksityiskohtaisten lausuntojen johdosta.

Komission antamien yksityiskohtaisten lausuntojen ja jäsenvaltioiden niihin antamien vastausten määrän suhde sekä komission antamien yksityiskohtaisten lausuntojen määrä olivat vuosina 2016–2020 tyydyttäviä (keskimäärin 87 prosenttia koko kauden aikana), mutta parantamisen varaa on edelleen. Jäsenvaltioiden tyydyttävien vastausten osuus annetuista vastauksista oli keskimäärin 45 prosenttia (ks. liite 3.8).

Jäsenvaltiot peruuttivat tarkastelujaksolla 217⁵⁶ ehdotusta teknisiksi määräyksiksi. Tapauksista 30:ssä (4 vuonna 2016, 13 vuonna 2017, 9 vuonna 2018, 2 vuonna 2019 ja 2 vuonna 2020) ehdotus peruutettiin komission antaman yksityiskohtaisen lausunnon jälkeen.

⁵³ Lisätietoja kiireellisestä menettelystä on liitteessä 1.

⁵⁴ Ks. liite 3.7.

⁵⁵ Lisätietoja verotus- ja rahoitustoimenpiteistä on liitteessä 1.

⁵⁶ Tiedot on ekstrapoloitu 14.7.2021.

Peruutukset johtuivat muun muassa seuraavista syistä: i) ilmoittava jäsenvaltio teki huomattavia muutoksia teknisiä määräyksiä koskevaan ehdotukseen, mikä edellytti uutta ilmoitusta (direktiivin 5 artiklan 1 kohta); ja ii) kansalliset viranomaiset päättivät olla hyväksymättä ehdotusta tekniseksi määräykseksi. Muiden ilmoitettujen teknisiä määräyksiä koskevien ehdotusten osalta vuoropuhelu on vielä kesken.

2.5 Ilmoitusmenettelyn johdosta toteutetut toimet

Komissio suoritti lisätutkimuksia tapauksissa, joissa EU:n sisämarkkinalainsäädännön mahdollisia rikkomisia ei täysin selvitetty ilmoitusmenettelyn puitteissa (esim. kasvinsuojeluaineisiin, sähkösavukkeisiin ja tupakkaan liittyvät tapaukset). Komissio tutki myös jäsenvaltioiden väitettyjä ilmoitusvelvollisuuden rikkomisia, jotka koskivat esimerkiksi taksamittareita, viiniä ja väkeviä alkoholijuomia sisältäviä lasipulloja, mainostamisessa käytettäviä laitteita, jätteitä, rahapelejä, rahapeliautomaatteja, fluorattujen kasvihuonekaasujen päästöjä, muovituotteita, huonekaluja ja yhteistyötaloutta. Tällaisissa tapauksissa komissio ilmoitti sisämarkkinoiden avoimuutta koskevaan direktiiviin liittyvistä asioista vastaavalle asianomaiselle kansalliselle yhteyspisteelle ilmoitusvelvollisuuden rikkomisen seurauksista ja muistutti ilmoitusvelvollisuudesta.

2.6 Jäsennelty tietojenvaihto jäsenvaltioiden, ETA-/EFTA-maiden, Sveitsin ja Turkin kanssa

Teknisiä määräyksiä käsittelevän pysyvän komitean säännöllisissä kokouksissa edistettiin hedelmällistä näkemysten vaihtoa yleistä etua koskevista kysymyksistä sekä ilmoitusmenettelyyn liittyvistä erityisistä näkökohdista.

Ilmoitusmenettelyn osalta teknisiä määräyksiä käsittelevän pysyvän komitean kokouksissa käydyt keskustelut koskivat erityisesti seuraavia seikkoja:

- sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukainen kiireellinen menettely;
- oikeus tutustua komission asiakirjoihin ja luottamuksellisiin ilmoituksiin;
- Sveitsin ja ETA-maiden ilmoituksia koskeva ilmoitusmenettely;
- jäsenvaltioiden velvollisuus tiedottaa komissiolle ilmoitetun teknisen määräyksen lopullisesta tekstistä;
- sisämarkkinoiden avoimuutta koskevaan direktiiviin liittyvän Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kehitys; sekä
- keskitettyä asiointipistettä koskevan mekanismin toiminta.

Komissio piti teknisiä määräyksiä käsittelevässä pysyvässä komiteassa jäsenvaltioiden pyynnöstä tai omasta aloitteestaan esityksiä, joissa selvennettiin joitakin toistuvia esteitä tai uusia EU:n säädöksiä. Esitykset koskivat seuraavia aiheita:

- direktiivi (EU) 2019/904 tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä;
- palveludirektiivin 2006/123/EY ja muiden kuin henkilötietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun asetuksen (EU) 2018/1807 mukainen ilmoitusmenettely;
- yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679;
- tieliikenneturvallisuusdirektiivit 2014/45/EU⁵⁷, 2014/46/EU⁵⁸ ja 2014/47/EU⁵⁹;

⁵⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/45/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen määräaikaikatsastuksista sekä direktiivin 2009/40/EY kumoamisesta (EUVL L 127, 29.4.2014, s. 51).

⁵⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/46/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, ajoneuvojen rekisteröintiäsiakirjoista annetun neuvoston direktiivin 1999/37/EY muuttamisesta, EUVL L 127, 29.4.2014, s. 129.

- mikromuovipartikkeleita koskevat EU:n tason rajoitukset;
- direktiivi 94/62/EY pakkauksista ja pakkausjätteistä;
- sisämarkkinalauseke ja SEUT-sopimuksen 34–36 artikla.

Useat jäsenvaltiot jakoivat sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaisia ilmoituksia koskevat parhaat käytäntönsä pysyvässä komiteassa.

Monissa jäsenvaltioissa järjestettiin myös kahdenvälisiä kokouksia osana maakohtaisten tietojen hankintaan liittyviä vierailuja. Kokousten tarkoituksena oli vastata kunkin jäsenvaltion erityisiin sisämarkkinatarpeisiin. Tavoitteen saavuttamiseksi käytiin komission ja kansallisten viranomaisten välistä suoraa vuoropuhelua ja järjestettiin tapaamisia kansallisten sidosryhmien kanssa. Tässä yhteydessä komissio vieraili useissa EU:n pääkaupungeissa⁶⁰ ja osallistui tapaamisiin jäsenvaltioiden viranomaisten ja kansallisten sidosryhmien kanssa. Suurimmat näiden vierailujen yhteydessä havaitut ongelmat, jotka liittyvät sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin kansalliseen täytäntöönpanoon, liittyvät ilmoitusten vähäiseen määrään (esim. Romania, Liettua ja Portugali), hallinnollisiin valmiuksiin (esim. Bulgaria) tai yhteensovittamista koskeviin ongelmiin (esim. Italia, Espanja ja Saksa) ja kansallisten viranomaisten heikkoon sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin tuntemukseen.

Komissio käsitteli koko viiteajanjakson ajan myös direktiivin soveltamista jäsenvaltioiden kanssa järjestetyissä vuoropuheluissa, joissa käsitellään sääntöjen noudattamista. Vuoropuhelut toteutetaan sen jälkeen, kun sisämarkkinastrategiaan on sitouduttu. Komissio järjesti säännöllisesti myös tapauskohtaisia teknisiä seminaareja ilmoitusmenettelyyn osallistuville kansallisille viranomaisille.

Turkki paransi osallistumistaan ilmoitusmenettelyyn viiteajanjakson aikana.

2.7 Avoimuus

2.7.1 Pyynnöt saada tutustua sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaisesti annettuihin asiakirjoihin

Komissio sai vuosina 2016–2020 yhteensä 531⁶¹ pyyntöä saada tutustua asiakirjoihin, jotka on annettu sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin puitteissa. Useimmat pyynnöt koskivat komission esittämiä yksityiskohtaisia lausuntoja ja huomautuksia. Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön viimeisimmän kehityksen mukaisesti (ks. liite 2, asia C-331/15 P, *Ranska v. Schlyter*) useimmat asiakirjat julkistettiin.

2.7.2 Sidosryhmien osallistuminen

Avoimuus on yksi ilmoitusmenettelyn perustekijöistä. Julkisen TRIS-verkkosivuston avulla varmistetaan, että sidosryhmät saavat jatkuvasti tietoa kaikista jäsenvaltioiden valmistelemissä ehdotuksista teknisiksi määräyksiksi ja että komission ja sidosryhmien välillä käydään vuoropuhelua. Tämän mahdollistaa toiminto, jonka avulla sidosryhmät voivat esittää

⁵⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/47/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, unionissa liikennöivien hyötyajoneuvojen liikennekelpoisuutta koskevista teknisistä tienvarsitarkastuksista ja direktiivin 2000/30/EY kumoamisesta (EUVL L 127, 29.4.2014, s. 134).

⁶⁰ Komissio vieraili Bulgariassa, Espanjassa, Puolassa, Romaniassa, Italiassa, Ranskassa, Saksassa, Portugalissa, Irlannissa ja Liettuaissa.

⁶¹ Johtoyksikköä ei ollut mahdollista koodata siten, että olisi voitu nähdä asiakirjoihin tutustumista koskevat pyynnöt komission tietokannoissa ajalta 1.1.2018–1.10.2018. Tämän vuoksi kyseistä ajanjaksoa koskevat luvut perustuvat simulaatioon, jossa käytettiin sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin hallinnoinnista vastaavalle yksikölle osoitettujen asiakirjoihin tutustumista koskevien pyyntöjen keskimääräistä prosenttiosuutta vuosina 2016, 2017 ja 2019.

kommentteja ehdotuksista teknisiksi määräyksiksi. Kuten edellä mainittiin, komissio sai tämän toiminnon kautta 1 618 kommenttia vuosina 2016–2020. Komissio alkoi viiteajanjakson aikana myös kääntää ilmoitettujen toimenpiteiden lopullisia tekstejä kaikille EU:n kielille. Lopullisten tekstien käännökset ovat saatavilla TRIS-verkkosivustolla, ja ne lisäävät avoimuutta.

Luvut osoittavat TRIS-verkkosivuston onnistuneisuuden:

- vuoden 2020 lopussa TRIS-sähköpostilistalla oli 6 467 aktiivista tilaajaa, kun vastaava luku vuoden 2015 lopussa oli 5 196. Tilaaajamäärä kasvoi viiden vuoden raportointijaksolla siis 25 prosenttia.
- TRIS-verkkosivustolla tehtiin tarkastelujaksolla 871 744 hakua (151 202 vuonna 2016, 134 737 vuonna 2017, 152 158 vuonna 2018, 197 341 vuonna 2019 ja 236 306 vuonna 2020), ja vuodessa hakuja tehtiin keskimäärin 174 349⁶².
- Käyttäjät myös tarkastelivat ilmoituksia aiempaa useammin. Tapahtumien määrä oli vuoden 2020 loppuun mennessä 7 394 991, kun vastaava luku vuoden 2015 lopussa oli 1 203 299. Määrä kasvoi koko viiteajanjaksolla 2016–2020 siis 514,6 prosenttia verrattuna vuoden 2015 loppuun.

3. PÄÄTELMÄT

Vuosina 2016–2020 sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukainen menettely todettiin jälleen toimivaksi niin avoimuuden, hallinnollisen yhteistyön kuin sisämarkkinoiden teknisten esteiden ehkäisemisen osalta. Ilmoitusmenettelyn ennaltaehkäisevällä ja verkostoitumiseen keskittyvällä lähestymistavalla pienennettiin sitä riskiä, että kansallisilla sääntelytoimilla voitaisiin luoda teknisiä esteitä tavaroiden ja tietoyhteiskunnan palvelujen vapaalle liikkuvuudelle. Tältä osin jäsenvaltioiden osallistumisen lisääminen sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaiseen menettelyyn niin lähetettyjen ilmoitusten kuin muiden jäsenvaltioiden ilmoittamiin ehdotuksiin esitettyjen kannanottojen osalta on osoitus sisämarkkinoita koskevasta yhteisestä vastuusta, joka on komission keskeinen tavoite. Covid-19-pandemian aikana vuonna 2020 sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin mukaisella menettelyllä varmistettiin, että terveyden ja ihmiselämän suojelun tavoitteeseen pyrittiin sisämarkkinasääntöjen mukaisilla kansallisilla toimenpiteillä. Tältä osin direktiivillä ja sen mukaisella ilmoitusjärjestelmällä tuettiin jäsenvaltioita varmistamalla avoimuus, synergiat ja viime kädessä eurooppalainen solidaarisuus.

Direktiivin merkitystä kuvaa sidosryhmien kasvava kiinnostus ilmoitusmenettelyä kohtaan sekä niiden TRIS-verkkosivuston kautta lähettämien kommenttien määrä viiteajanjaksolla. Kasvava kiinnostus kuvastaa ponnistuksia TRIS-verkkosivuston avoimuuden ja tehokkuuden parantamiseksi.

Ilmoitusmenettely on osoittautunut hyödylliseksi myös siltä osin, että sen avulla voidaan kartoittaa aloja, joilla tarvitaan enemmän EU:n tason yhdenmukaistamistoimia (esim. jätteiden hävittämistä koskevat pakkausmerkinnät). Talouden toimijoille pyritään tarjoamaan jatkossakin selkeät lainsäädäntöpuitteet, joilla tähdätään eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyn parantamiseen EU:ssa ja muualla niin, että otetaan huomioon

⁶² Ks. liite 5.

ilmoitusmenettelyn sekä Maailman kauppajärjestön (WTO) kaupan teknisiä esteitä koskevassa sopimuksessa (TBT) vahvistetun menettelyn väliset yhteydet⁶³.

Viime vuosina saadut kokemukset ovat olennaisen tärkeitä, jotta tätä parannettua toimintaympäristöä voidaan vahvistaa sisämarkkinoiden avoimuutta koskevan direktiivin täytäntöön panemiseksi. Jotta kaikki direktiivin tarjoamat mahdollisuudet voitaisiin hyödyntää, komissio kannustaa jäsenvaltioita osallistumaan jatkossakin ja paitsi ilmoittamaan kansallisia ehdotuksia teknisiksi määräyksiksi, myös reagoimaan muiden maiden ilmoittamiin ehdotuksiin. Komissio kiinnittää kannanotoissaan erityistä huomiota sisämarkkinoiden kannalta merkittäviin kysymyksiin ja erityisesti niihin, joilla voidaan tehokkaasti puuttua elpymisen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän yhteydessä havaittuihin pullonkauloihin. Kun niihin keskitytään aiempaa enemmän, komission kannanottojen pohjalta voidaan toteuttaa asianmukaisia jatkotoimia. Näin voidaan ryhtyä tehokkaisiin toimiin, joilla estetään mahdollisten esteiden käyttöönotto.

⁶³ Tarkastelujaksolla EU:n jäsenvaltiot, ETA-sopimuksen allekirjoittaneet EFTA-valtiot, Sveitsi ja Turkki merkitsivät TRIS-tietokannassa olevista ilmoituksista 363 sellaisiksi, joista on ilmoitettava WTO:lle kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen mukaisesti.